

Praha dne 18. srpna 2025
Č. j.: MZP/2025/710/2422
Vyřizuje: Ing. Lukáš Fryč
Tel.: 267 122 305
E-mail: Lukas.Fryc@mzp.gov.cz

Krajský úřad Královehradeckého kraje
odbor územního plánování a stavebního
řádu, oddělení územního plánování
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové

Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu Změny č. 7 Zásad územního rozvoje Královehradeckého kraje z hlediska vlivů na životní prostředí a vyjádření MŽP k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královehradeckého kraje

I.

Krajský úřad Královehradeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, oddělení územního plánování (dále jen „KÚ KHK“), jako příslušný orgán územního plánování dle ustanovení § 23 odst. 2 písm. c) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), informoval Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) dopisem ze dne 16. července 2025 pod č. j.: KUKHK – 22089/UP/2025 o tom, že zpracoval v souladu s ustanovením § 106 odst. 1 a § 107 stavebního zákona Návrh Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královehradeckého kraje ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3, 4, a 5 (dále také „Zpráva“) za uplynulé období, tj. květen 2021 – květen 2025. Zpráva ve svém obsahu v rámci návrhu zadání stanoví požadavky na Změnu č. 7 Zásad územního rozvoje Královehradeckého kraje (dále také „Z7 ZÚR KHK“ nebo „změna“). KÚ KHK na základě ustanovení § 89 odst. 5 stavebního zákona vyzval MŽP k uplatnění vyjádření s požadavky na obsah Zprávy. KÚ KHK v souladu s ustanovením § 89 odst. 1 stavebního zákona rovněž vyzval MŽP o uplatnění stanoviska, ve kterém i s přihlédnutím ke stanoviskům orgánů ochrany přírody bude uvedeno, zda má být návrh zadání Z7 ZÚR KHK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí (dále také „stanovisko k potřebě posouzení“).

V návrhu zadání Z7 ZÚR KHK nejsou přímo vymezovány žádné nové plochy ani koridory, přičemž je v návrhu zadání změny stanoveno několik podnětů na zapracování, úpravu či vypuštění, které byly u pořizovatele nashromážděny před zahájením prací na Zprávě, resp. je třeba je dále prověřit v rámci zpracování této změny. Tyto podněty uplatnilo i MŽP, jelikož KÚ KHK na základě dopisu ze dne 20. listopadu 2024 pod č. j.: KUKHK–36847/UP/2024 informoval, že ve vazbě na ustanovení § 16 a § 107 odst. 1 stavebního zákona zahájil práce na pořízení návrhu Zprávy a současně vyzývá dotčené orgány k uplatnění případných podnětů nebo požadavků na změnu Zásad územního rozvoje Královehradeckého kraje, které budou obsahem pořizované Zprávy. MŽP tedy v rámci svého vyjádření ze dne 17. prosince 2024 pod č. j.: MZP/2024/710/4905 požadovalo do obsahu pořizované Zprávy, resp. do návrhu zadání změny doplnit ustanovení, která zajistí respektování biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců a také mj.

vyhodnotit stav využití a ochranu nerostného surovinového potenciálu regionu v rámci „Aktualizace Regionální surovinové politiky Královéhradeckého kraje“. V návaznosti na to byly z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) v rámci zadání změny zohledněny požadavky MŽP vyplývající z ustanovení, která zajistí respektování biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců stabilizované v územně analytických podkladech v rámci jevu 21 přílohy č. 1 vyhlášky č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, a to s vazbou na jejich převzetí do navazujících územně plánovacích dokumentací. Současné znění pro zachování migrační prostupnosti by doplněním zůstalo nedotčeno, neboť zahrnuje i jiné druhy. Rovněž budou prověřeny závěry a doporučení z „Aktualizace Regionální surovinové politiky Královéhradeckého kraje“ a závěry územní studie „Posouzení potenciálu a možností území Královéhradeckého kraje pro vybrané druhy obnovitelných zdrojů energie“. Návrh zadání změny dále počítá se zapracováním aktuálních limitů využití území vyplývajících z právě aktualizovaných územně analytických podkladů (dále také „ÚAP“) Královéhradeckého kraje (6. Úplná aktualizace ÚAP Královéhradeckého kraje), včetně případného převzetí nových problémů k řešení identifikovaných v rozboru udržitelného rozvoje území. Změna č. 7 ZÚR KHK bude zpracována v souladu s Politikou územního rozvoje České republiky po Změně č. 9 (Úplné znění závazné od 1. 3. 2025) (dále také „platná PÚR ČR“). Součástí návrhu zadání je rovněž požadavek na úpravu sídelní struktury v kategorizaci center osídlení dle platné PÚR ČR a aktuálních metodických doporučení Ministerstva pro místní rozvoj (dále také „MMR“) pro vymezování center osídlení, včetně zohlednění aktuálních ÚAP Královéhradeckého kraje.

V rámci návrhu zadání změny bude prověřeno nové vymezení několika koridorů dopravní infrastruktury, konkrétně koridoru „DS2A“ představujícího koridor územní rezervy pro přímé propojení silnice I/11 (Severní tangenta) na dálnici D11 („DS1“), dále koridoru silnice I/14 – západní obchvat Trutnova, jehož zapracování je požadováno Ministerstvem dopravy ČR, a rovněž koridoru „WD1“ pro silnice II/302 a II/303 v prostoru města Broumov s přesahem do správního území obce Hejtmánkovice, přičemž vymezení tohoto koridoru vychází ze stabilizovaného řešení obsaženého ve schválené územně plánovací dokumentaci obou obcí.

Též bude prověřena úprava vymezení stávajících koridorů pro dopravní infrastrukturu, konkrétně koridoru „DS12A“ ve správním území města Hradec Králové a koridorů „DS23“ a „DS24“ představujících trasování silnice II/298 v prostoru města Třebechovice pod Orebem. Na základě požadavku obce Libřice bude posouzena možnost posunutí koridoru silnice II/308 směrem na jihovýchod tak, aby byl eliminován potenciální negativní vliv na zastavěné území obce, přičemž součástí prověření bude i posouzení dopravní situace v návaznosti na zvýšené zatížení silniční sítě v důsledku výstavby dálnice D11. Na základě požadavku Ministerstva dopravy v rámci modernizace a elektrifikace celostátní železniční trati č. 032 (mimo tzv. Vysokovské spojky) v úseku Jaroměř – Náchod dojde k prověření územní rezervy („DZ1r“) a převedení na koridor veřejně prospěšné stavby. Rovněž dojde k prověření možnosti sloučení s koridorem „DZ1“, tak aby vznikl jeden souvislý koridor pro železniční infrastrukturu.

Dále bude v návrhu zadání změny prověřeno vypuštění několika stávajících koridorů pro dopravní infrastrukturu, konkrétně části koridoru „DS1“ v rozsahu staveb D11 1105 – II Osíčky – Hradec Králové a části stavby D11 1106 Hradec Králové – Smiřice, vyjma úseku dotčeného připravovanou odpočívkou D11 Předměřice nad Labem, koridoru „DS3Ar“ představujícího územní rezervu I/11 u Kostelce nad Orlicí, a rovněž koridorů „DS44“ (silnice II/324 ve Stěžerech), „DS38“ (silnice II/323 v Dobřenicích), „DS18“ a „DS19“ (silnice II/258 a II/285 v prostoru obce Velichovky).

Též bude ve Změně č. 7 ZÚR KHK prověřena a zajištěna provázanost regionálních prvků územního systému ekologické stability (dále také „ÚSES“) uvedených v platných Zásadách územního rozvoje Královehradeckého kraje po Aktualizaci 1, 2, 3, 4 a 5 (dále také „platných ZÚR KHK“) s ÚSES uvedenými v zásadách územního rozvoje (dále také „ZÚR“) sousedních krajů. Při ověřování se bude vycházet z aktuální verze analýzy „*Přehled vybraných jevů ze ZÚR*“ (MMR, Hydrossoft Veleslavín s.r.o.) a z platných plánů územních systémů ekologické stability. Prověření a zpřesnění vymezení regionálních prvků ÚSES s využitím dostupných plánů bude provedeno zejména na základě Plánu pro Chráněnou krajinnou oblast (dále také „CHKO“) Český ráj, Plán ÚSES CHKO Broumovsko, Plán ÚSES CHKO Orlické hory.

V oblasti technické infrastruktury a opatření na ochranu před povodněmi budou na základě požadavku oprávněného investora (Povodí Labe, s.p.) ze ZÚR vypuštěna protipovodňová opatření, která již byla realizována nebo jsou před dokončením, konkrétně „PPO5“ Bělá–Kvasiny, „PPO13“ Suchá nádrž Žireč, „PPO15“ Suchá nádrž Rusek a „PPO24“ poldr Mlýnec u obce Vestec. Rovněž bude v rámci Změny prověřen požadavek Ministerstva zemědělství na vymezení protipovodňových opatření – Suchá retenční nádrž Výrava, Výravský potok, Suchá retenční nádrž Výrava, Libníkovický potok, která jsou již vymezena a územně stabilizována v platné územně plánovací dokumentaci (dále také „ÚPD“) obce Výrava jako veřejně prospěšné stavby.

MŽP obdrželo následující podklady:

- oznámení o zveřejnění Návrhu Zprávy a žádost o stanovisko k potřebě posouzení návrhu zadání Z7 ZÚR KHK (č. j.: KUKHK – 22089/UP/2025 – ze dne 16. července 2025) a soubor „*Zpráva o uplatňování ZÚR KHK v uplynulém období (květen 2021 - květen 2025)*“;
- stanovisko orgánu ochrany přírody (Krajského úřadu Královehradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny pod č. j.: KUKHK-ZP-2025-24113-1 ze dne 30. července 2025) dle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny se závěrem, že návrh změny může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“).
- stanoviska orgánů ochrany přírody (Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Liberecko, oddělení Správa CHKO Český ráj pod č. j.: SR/1565/LI/2025 – 2 ze dne 4. srpna 2025 a Správy Krkonošského národního parku pod č. j.: KRNP 09465/2025 ze dne 4. srpna 2025) dle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny se závěrem, že návrh změny nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL a PO.

MŽP dle ustanovení § 89 odst. 3 písm. b) stavebního zákona a postupem podle § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů od pořizovatele předmětné Zprávy a s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména ve vazbě na vydané stanovisko Krajského úřadu Královehradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny, MŽP požaduje posouzení návrhu Z7 ZÚR KHK z hlediska jeho vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále také „naturové posouzení“) a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů zmiňované změny na životní prostředí. Návrh zadání změny může mít významný vliv na životní prostředí, resp. na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy č. 4 (II.) ke stavebnímu zákonu, resp. vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále také „vyhláška“).

Odůvodnění:

Se zřetelem na obecný charakter navrhovaného zadání Z7 ZÚR KHK bylo přistoupeno k souhrnnému porovnání s relevantními kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

Obsah koncepce, charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000, předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti, vztah k jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, a které jsou příslušnému úřadu známy:

Předmětem zamýšleného návrhu zadání Z7 ZÚR KHK jsou mj. požadavky na prověření návrhů záměrů pro dopravní a technickou infrastrukturu uvedené výše, úpravy stávajících tras a rušení neaktuálních nebo již realizovaných záměrů. Dále se zaměří na vymezení regionálních prvků ÚSES, kategorizaci center osídlení dle metodiky MMR, přičemž uvedené požadavky jsou formulovány velmi obecně, bez konkrétnějšího vymezení či bližší specifikace, což ztěžuje jejich věcné posouzení. Vymezením těchto ploch a koridorů v rámci této změny bude stanoven rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí ve vazbě na § 10a odst. 2 citovaného zákona. Změna bude mít vztah zejména k dopravním koncepcím a koncepcím z oblasti, ochrany přírody a krajiny, ochrany před povodněmi, Aktualizaci Regionální surovinové politiky Královéhradeckého kraje, platné PÚR ČR a dále také

k jednotlivým územním plánům dotčených obcí atd. Z7 ZÚR KHK může mít potenciálně vliv mimo jiné na zlepšení dopravní obslužnosti, snížení dopravní zátěže sídel a nepřímo i na zlepšení kvality prostředí a veřejného zdraví či na zlepšení propojenosti regionálního ÚSES. Na úrovni podrobnosti ZÚR nejsou známy takové problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které by byly závažné pro danou změnu koncepce.

Návrh zadání pro Z7 ZÚR HKK je zpracována invariantně. Z hlediska cílů a předmětu návrhu zadání změny, její podrobnosti a jejích potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je toto řešení dostačující. Avšak v návaznosti např. na prověření koridoru „DS2A“, představujícího koridor územní rezervy pro přímé propojení silnice I/11 (Severní tangenta) na dálnici D11 („DS1“), je třeba upozornit na to, že samotné vymezení územní rezervy nezakládá přímé zásahy do území, slouží pouze k prověření možnosti budoucího rozvoje. Nicméně v případě jejího uplatnění – zejména pokud by v některé z budoucích změn ZÚR došlo k jejímu přehodnocení na konkrétní návrhový koridor dopravní infrastruktury, lze předpokládat, že invariantní řešení návrhu zadání změny již nemusí být dostačující. V místech severně od areálu Průmyslového parku Plotiště se totiž nacházejí vysoce produkční půdy zařazené do I. třídy ochrany, stejně tak i jižně od silnice I/11. Jde o půdy s bodovou výnosností 92 resp. 93 bodů ze 100. Rovněž se v dotčené lokalitě severně od průmyslového areálu nachází výhradní ložisko cihlářské suroviny Plotiště č. 3054400, pokryté chráněným ložiskovým územím Plotiště nad Labem III, a je zde současně plánována suchá retenční nádrž na Světské svodnici – protipovodňové opatření „PPO20“. Územní rezervy sice nejsou standardně hodnoceny v rámci vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, resp. v rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví zpracované dle přílohy č. 4 (II.) stavebního zákona (dále také „vyhodnocení SEA“), avšak je důvodné říci, že povinností autorizované osoby je v rámci vyhodnocení SEA uvést střety s limity využití území a popsat předpokládané vlivy (provést úvahu nad jejich významností), které budou vyvolány budoucím využitím územních rezerv. Uvedené nelze nazvat standardním hodnocením ploch a koridorů, proto toto sdělení nemůže mít vliv na samotné závěry z vyhodnocení SEA.

Za předpokladu, že ve Zprávě uvedené požadavky na prověření návrhů nových či aktualizovaných ploch a koridorů budou ve změně skutečně navrhovány, pak se lze domnívat, že s těmito návrhy budou spjaté vlivy trvalé a nevratné, a to např. z hlediska zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) či pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“). Dále vzhledem k předmětu změny nelze vyloučit významný vliv na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 či zvláště chráněná území. Jak uvedly příslušné orgány ochrany přírody, konkrétní riziko významného negativního ovlivnění lze spatřovat např. v prověření požadavků na úpravu již vymezeného železničního koridoru „DS12A“ a koridorů pro silniční dopravu „DS23“ a „DS24“. Výše zmíněné koridory prochází EVL Orlice a Labe. Jedná se o rozsáhlé území zahrnující významnou část toku Tiché Orlice, Divoké Orlice a celou spojenou Orlici i s částí toku Labe s přilehlými přírodě blízkými či přírodními částmi niv všech jmenovaných toků. Tato EVL významně přispívá k udržení přírodních stanovišť a druhů živočichů např. bolen dravý – *Aspius aspius*, vydra říční – *Lutra lutra*, klínatka rohatá – *Ophiogomphus cecilia*), jejichž výskyt souvisí právě s přírodním charakterem vodního toku. Dále lze riziko významného negativního ovlivnění

spatřovat v souvislosti s uplatněním železničního koridoru „DZ1r“ na EVL Dubno – Česká Skalice. Předmětem ochrany výše zmíněné EVL jsou evropsky významné typy stanovišť např. dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*) a další.

S dalším rozvojem např. dopravní infrastruktury v dotčeném území a možností zásahu do zastavěného či zastavitelného území není možné vyloučit zatížení obyvatel potenciálními negativními vlivy uvažovaných ploch a koridorů, jejichž míru bude nutné taktéž posoudit. V návaznosti na výše zmíněné bude proto nutné vyhodnotit skutečnou míru všech možných vlivů návrhu zadání Z7 ZÚR KHK.

Zároveň platí, že na základě charakteru návrhu zadání Z7 ZÚR KHK a dotčeného území, nebude možné vyloučit potenciální kumulativní a synergické vlivy s jinými záměry. Poté bude nezbytné vyhodnotit potenciální kumulativní a synergické vlivy a stanovit případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení zjištěných kumulativních či synergických vlivů a stanovit případný monitoring. Nelze prozatím vyloučit ani možné vlivy přesahující hranice České republiky, zejména ve vztahu k prověřovanému vymezení koridoru „WD1“ v prostoru města Broumov a obce Hejtmánkovice, jakož i ke koridoru „DZ1r“, který bude vymezen jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu v úseku Jaroměř–Náchod. U tohoto koridoru dojde také k prověření možnosti sloučení s koridorem „DZ1“, tak aby vznikl jeden souvislý koridor pro železniční infrastruktury. Všechny výše zmíněné koridory se nacházejí v blízkosti státní hranice s Polskem. Bude proto třeba posoudit míru a závažnost případných přeshraničních vlivů, zejména z hlediska hluku a kvality ovzduší.

Přínos posouzení návrhu zadání Z7 ZÚR KHK je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence významných či nevratných poškození životního prostředí, lidského zdraví a lokalit soustavy Natura 2000 (např. EVL Orlice a Labe, EVL Dubno – Česká Skalice) v dotčeném území, a proto je MŽP vyžadováno.

MŽP není znám vztah k žádným jiným koncepcím či jejich změnám, včetně těch, jejichž provedení je zamýšleno, které nebyly již výše uvedeny a ke kterým by mělo být ještě přihlédnuto v rámci tohoto stanoviska k potřebě posouzení.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s ustanovením § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu změny na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy č. 4 (II.) stavebního zákona, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu zásad územního rozvoje.

Je nezbytné, aby zpracované vyhodnocení SEA bylo zpracováno dle jednotlivých bodů přílohy č. 4 (II.) stavebního zákona, bylo přezkoumatelné, logicky srozumitelné a konzistentní apod.

Autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA dle ustanovení § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí musí stanovit a následně uvést metodiku pro zpracování jednotlivých bodů, resp. kapitol vyhodnocení SEA.

Obecně platný požadavek k oběma hodnocením:

- 1. V případě identifikace možných negativních vlivů návrhu změny na složky životního prostředí nebo na veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000 požadujeme navrhnout ve vyhodnocení SEA, resp. v naturovém posouzení opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů. Tato minimalizační opatření musí být primárně navrhována pro strategickou úroveň (snaha stanovit taková opatření koncepčního, prostorového atp. charakteru, aby byly již na této úrovni ošetřeny možné zjištěné či předpokládané vlivy negativního charakteru na životní prostředí a veřejné zdraví), následně až pro úroveň projektovou. Navrhovaná minimalizační opatření by měla rovněž směřovat i do kritérií pro rozhodovací činnost v území, aby byla zajištěna náležitá provazba s navazujícími řízeními, jelikož samotná projektová opatření nelze zpracovat do výrokové části návrhu změny. Spolupracovat při návrhu těchto minimalizačních opatření s projektantem a pořizovatelem tak, aby návrh změny, resp. jeho výroková část byla průběžně dle výsledků vyhodnocení SEA a naturového posouzení upravována.**

Konkrétní požadavky:

2. V rámci vyhodnocení vlivů předmětné změny na životní prostředí a veřejné zdraví požaduje vycházet z Metodického sdělení MŽP, resp. z „*MANUÁL SEA – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti; Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví*“ dostupný v [Informačním systému SEA](#) (dále také „Metodické sdělení MŽP“).
3. Požadujeme vyhodnotit, zda návrh změny naplňuje cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů – v oblasti ochrany přírody a krajiny, např. Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky 2020 – 2025, Státní politiky životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025, republikové priority v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovené v Politice územního rozvoje České republiky, ve znění závazném od 1. 3. 2025 či Aktualizací Regionální surovinové politiky Královéhradeckého kraje.
4. Při popisu současného stavu životního prostředí, resp. stávajícího stavu jednotlivých složek životního prostředí v řešeném území je nutné vycházet z nejaktuálnějších dostupných dat.
5. U všech navržených ploch a koridoru požadujeme jednotlivě vyhodnotit potencionální vlivy na všechny složky životního prostředí, veřejné zdraví a obyvatelstvo (včetně vlivů na lidská sídla s důrazem na hluk, pohodu obyvatelstva a další determinanty). Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy

na zachování migrační propustnosti, fragmentaci krajiny, ÚSES), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.

6. Vyhodnotit potenciální vlivy návrhu Z7 ZÚR KHK ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, zejména možné vlivy na ÚSES a významné krajinné prvky, dále ovlivnění krajinného rázu a migrační propustnosti krajiny a navrhnout minimalizační opatření vůči možným negativním vlivům.
7. Zároveň v rámci provedení posouzení návrhu změny z hlediska jeho vlivů na životní prostředí se požadujeme zaměřit na potenciální střety navrhovaných či měněných koridorů pro dopravní infrastrukturu s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (jev 21).
8. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí změny požadujeme provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. V této souvislosti poukazujeme např. na rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, kterým byly zrušeny Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních navržených ploch a koridorů, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby v souvislosti se stavem v území a se záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými (rozsudek NSS 4 AOs 1/2013 – 133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.
9. V rámci vyhodnocení SEA požadujeme, aby se autorizovaná osoba rovněž vyjádřila k navrhovaným či upravovaným územním rezervám. V rámci tohoto vyjádření požadujeme rovněž uvést budoucí střety s limity využití území, resp. se složkami životního prostředí a popsat předpokládané vlivy (provést úvahu nad jejich významností), které budou vyvolány budoucím využitím územních rezerv, resp. při budoucí stabilizaci koridoru do ÚPD ve smyslu výše zmíněného Metodického sdělení MŽP.
10. Identifikovat a vyhodnotit případné přeshraniční vlivy návrhu aktualizace.
11. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení SEA vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu změny s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s aktualizací jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami a požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.

Jelikož příslušný orgán ochrany přírody nevyločil svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv návrhu změny na lokality soustavy Natura 2000, musí být návrh změny předmětem naturového posouzení podle zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu, a to výše zmíněné vyhlášky.

12. V rámci naturového posouzení, zpracované autorizovanou osobou ve smyslu § 45j odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, je nutné se zaměřit na všechny předpokládané vlivy,

kteřé mohou v souvislosti s budoucím využití ploch a koridorů nastat, včetně vlivů sekundárních. Dále je nezbytné zohlednit důvody nevyloučení významných vlivů, které jsou uvedeny ve výše zmíněném stanovisku příslušného orgánu ochrany přírody dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Je třeba posoudit přímé (v podobě přímých územních střetů s lokalitami soustavy Natura 2000 a biotopy dotčených předmětů ochrany) a i nepřímé (působící na předměty ochrany a jejich biotopy) vlivy na potencionálně dotčené předměty ochrany, které mohou být v souvislosti s budoucím využití ploch a koridorů dotčeny.

Obecně platí, nevyloučí-li výsledek naturového posouzení návrhu Z7 ZÚR KHK významný negativní vliv na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, musí pořizovatel respektovat ustanovení § 45i odst. 2, odst. 3 až odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny.

II.

MŽP uplatňuje na základě ustanovení § 42 odst. 1 stavebního zákona následující vyjádření k obsahu Zprávy.

Z hlediska zákona o ochraně přírody a krajiny (ve vazbě na druhovou ochranu ochranu).

MŽP k návrhu Zprávy dle ustanovení § 79 odst. 3 písm. t) zákona o ochraně přírody a krajiny sděluje následující.

MŽP souhlasí se zohledněním požadavku v rámci návrhu Zprávy vyplývající z ustanovení, která zajistí respektování biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců stabilizované v územně analytických podkladech v rámci jevu 21 přílohy č. 1 vyhlášky č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu.

Z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“) a zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o geologických pracích“).

MŽP na základě ustanovení § 15 odst. 2 horního zákona a ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona o geologických pracích uplatňuje k předloženému návrhu Zprávy níže uvedené.

Z hlediska horního zákona a zákona o geologických pracích lze po prostudování návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje souhlasit s odstavcem, citujeme: „Co se týká požadavků uplatněných k pořizované zprávě o uplatnění vznesených se strany odboru geologie, uplatněné dle horního zákona a geologických pracích viz. příloha č. 1 této zprávy lze ze strany pořizovatele uvést, že v současné době probíhají práce na zahájení pořízení „AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE“. V rámci Změny č. 7 ZÚR KHK budou pak prověřeny závěry a doporučení uvedená ve zpracované aktualizaci“.

K výše uvedenému doplňujeme, že požadujeme, aby byly v rámci návrhu Změny č. 7 Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje následně respektovány příslušné závěry a opatření

(a nebyly pouze prověřeny) aktualizované Regionální surovinové politiky Královéhradeckého kraje, které budou veřejně projednané a posouzené z hlediska dopadů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle příslušných zákonů.

Z hlediska zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

MŽP k návrhu Zprávy dle ustanovení § 21 písm. k) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí sděluje následující:

- a) Ve Zprávě, konkrétně v kapitole d) „Vyhodnocení vlivů uplatňování ZÚR na udržitelný rozvoj území z hlediska jejich možných nepředvídaných dopadů, včetně potřeby opatření na jejich odvrácení, zmírnění nebo kompenzací“ je pouhé konstatování: „Pořizovatelem nebyly během procesu posuzování a hodnocení ZÚR KHK identifikovány žádné nepředvídané negativní dopady, které by se týkaly životního prostředí, hospodářského rozvoje či sociální soudržnosti obyvatelstva v rámci řešeného území. Komplexní analýza vlivů provedená v souladu s příslušnými metodickými postupy a platnou legislativou neprokázala existenci zásadních rizik ani škodlivých efektů, které by mohly ohrozit udržitelný rozvoj daného území. V důsledku těchto zjištění je možné konstatovat, že implementace a uplatňování ZÚR KHK jako celku nevyvolává žádné negativní ani nepředvídané dopady, které by si vyžádaly zpracování a zavedení specifických opatření zaměřených na jejich prevenci, omezení nebo náhradu. Tento závěr rovněž potvrzuje, že současné znění ZÚR KHK je plně v souladu s principy udržitelného rozvoje, přičemž přispívá k harmonickému a vyváženému rozvoji území z hlediska environmentálního, ekonomického i sociálního.“. Tento text nelze považovat za řádné naplnění příslušné kapitoly. Je příliš obecný, zcela nepřezkoumatelný, dochází k určitému konstatování, které není nikterak podloženo. Zcela chybí popis postupu provedení hodnocení, informace o tom, které monitorovací indikátory životního prostředí byly pro vlastní vyhodnocení uplatňování ZÚR KHK použity a jakým způsobem byly pro provedení tzv. monitoringu využity, jak docházelo k samotnému vyhodnocování těchto ukazatelů, aby mohlo být následně ve Zprávě konstatováno, že nebyly zjištěny nepředvídatelné dopady na životní prostředí, potažmo na udržitelný rozvoj území. Kapitulu je třeba náležitě dopracovat.

Stavební zákon ve spojení se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí (konkrétně ustanovení § 10h citovaného zákona) ukládá pořizovateli sledovat vlivy vydaných ZÚR na životní prostředí a veřejné zdraví, které by teoreticky mohlo uplatňování ZÚR přinést, a pokud by se skutečně vyskytly nepředvídané významné negativní vlivy, tak zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, případně rozhodnout o změně koncepce. Tento monitoring se provádí pro sociální a ekonomickou oblast udržitelného rozvoje tak, aby mohla být stanovena případná potřeba pořízení změny ZÚR a zpracovány příslušné pokyny pro její zpracování, a rovněž i v oblasti životního prostředí v rozsahu povinnosti vyhodnotit možné nepředvídané dopady na životní prostředí nebo veřejné zdraví, případně též na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, pokud připadají do

úvahy, a zajistit přijetí opatření k jejich odvrácení nebo zmírnění. Základem je sledování možných vlivů pomocí ukazatelů (indikátorů), které byly stanoveny ve vyhodnocení vlivů platných ZÚR KHK, k nimž se zpracovává zpráva o uplatňování, a z postupu, který na základě návrhu autorizované osoby stanovil pořizovatel v prohlášení podle ustanovení § 10g odst. 5 písm. e) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, jež je součástí odůvodnění ZÚR. V rámci monitoringu se sledují pomocí stanovených indikátorů složky životního prostředí, které by mohly být uplatňováním ZÚR negativně ovlivněny. Cílem je tedy identifikovat, zda v průběhu uplatňování ZÚR nastaly nepředvídané významné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví. K informování o tomto monitoringu a jeho výstupech slouží právě kapitola d) Zprávy, která musí prováděný monitoring náležitě popsat a průkazně reflektovat analyzovaná data, na základě čehož určí, zda došlo k nepředvídaným významným negativním vlivům ZÚR, zda je nutné navrhnout jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci či zda je nezbytné navrhnout změnu ZÚR, jak již bylo uvedeno výše. Metodické sdělení MŽP k prohlášení předkladatele, resp. zpracovatele je k dispozici v rámci „MANUÁL SEA – Vyhodnocení vlivů ÚPD na životní prostředí a další souvislosti; Jednotné postupy a náležitosti v rámci strategického posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví“ v [Informačním systému SEA](#).

- b) Dále je Zprávě třeba vytknout její „obecnost“, ve které je jejím zpracovatelem odkazováno ve většině případů na prověřování změny u koridorů dopravní infrastruktury. Není tedy explicitně zřejmé, zda následná změna bude prověřené koridory i vymezovat, upravovat či nikoli. Současně návrh zadání neobsahuje ani přibližné vymezení trasy či úpravy trasy předmětných koridorů, což rovněž znemožňuje jejich věcné posouzení. Obecně platí, že na základě takto zpracované Zprávy nemá orgán SEA a ani orgán ochrany přírody dostatek informací pro následné validní rozhodnutí, zda je pro připravovanou změnu nezbytné zajistit tzv. proces SEA včetně případného naturového posouzení. Takový postup se však nejvíce jako optimální a proces SEA je v takovém případě spíše formalizován bez jakékoliv přidané hodnoty. Z tohoto důvodu není žádoucí, aby Zpráva byla toliko obecná, mj. převážně odkazovala na prověření různých aktivit, které se však mohou, ale nemusí do návrhu změny vůbec dostat. Tzn. může být např. vydáno stanovisko orgánu ochrany přírody s nevyloučeným významným vlivem na EVL či PO ve vazbě na prověřovaný koridor či plochu, která se však do návrhu koncepce nakonec nedostane, nicméně pořizovatel by měl i tak nechat zpracovat tzv. naturové posouzení, resp. vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území právě ve vazbě na aktivitu, která není skutečně navrhována, což je mj. v rozporu se zásadou hospodárnosti (§ 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), což může být také případ této změny.

Dále MŽP sděluje, že z hlediska zákona o ochraně přírody a krajiny (z hlediska zvláštní územní ochrany), zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění

***pozdějších předpisů, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů
neuplatňuje k návrhu Zprávy žádné připomínky a souhlasí s ním.***

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, odbor výkonu státní správy III, zde
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- MŽP, odbor geologie, zde